

Verkiezingsplan GroenLinks Gelderland 2023

Dit is het verkiezingsplan van GroenLinks Gelderland, om de activiteiten voor de verkiezingen van 15 maart 2023 uit te denken en vast te leggen.

Het verkiezingsplan

Uiteindelijk willen we als GroenLinks onze idealen verwezenlijken. Daarvoor hebben we onder andere vertegenwoordigers in de politiek en bestuurders nodig. Eén keer in de vier jaar krijg je als provinciale afdeling de kans om opnieuw steun onder de bevolking voor je idealen en standpunten te vergaren. Dat is in 2019. Dit plan beschrijft wat we gaan doen voor die verkiezingen

De verkiezingen

Onze inzet van de verkiezingen is om minimaal weer met 6 zetels in de Staten te zitten en uiteraard deelname in Gedeputeerde Staten te behouden.

Dus ons doel is:

- Een voldoende goede uitslag van de verkiezingen

En dat is afhankelijk van diverse factoren, waar we inspanning voor gaan leveren:

- Een goed en groot genoeg team: minimaal 10 geschikte kandidaten voor direct Statenlidmaatschap en zeker 10 geschikte opvolgers.
- De juiste mensen om coalitieonderhandelingen te voeren.
- Een stevige campagne;
- Een ijzersterk programma;
- Genoeg middelen om campagne te voeren
- Goed ingewerkt team en groepen die ten behoeve van campagne, programma en ondersteuning hun rol kunnen spelen.
- Ruime planning

De vijf belangrijke middelen hiervoor zijn:

1. **Het verkiezingsprogramma**, met aansprekende en ambitieuze standpunten voor de komende periode.
2. **De kandidaten(lijst)**: het komen tot een aansprekende kandidatenlijst met de juiste mensen om je idealen in de praktijk te brengen.
3. **De campagne**: het onder de aandacht brengen van je mensen en standpunten aan de kiezer
4. **Voorbereiding politiek periode**: training, teambuilding, inwerken / overdracht, onderhandeling
5. **Organisatie**: de structuur waarbinnen de andere lijnen passen: hoe zorg je dat alles (goed) gedaan wordt en de puzzelstukken op hun plaats vallen?

De verschillende ingrediënten passen als volgt in de lijnen:

Uitwerking van de middelen

We werken elk van bovenstaande vijf middelen hieronder verder uit. Om niet elke keer het wiel opnieuw uit te hoeven vinden, zullen we overal waar mogelijk hetzelfde stuk of de dezelfde opdracht als uitgangspunt nemen, en dat aanpassen aan de nieuwe situatie. Dit scheelt ons veel tijd ten opzichte van de vorige keer.

1. Verkiezingsprogramma

Een verkiezingsprogramma dient drie doelen:

- Motivering voor de kiezer om op ons te stemmen
- 'Wensenlijst' voor eventuele deelname aan de onderhandelingen

- Verantwoording van de fractie aan de leden

Dus een uitgebreid programma met standpunten. Het eerste punt vraagt daarnaast om een handzame vertolking van de standpunten voor de campagne. Dat komt onder 'Campagne' terug.

Om tot een verkiezingsprogramma te komen, moeten we de volgende stappen doorlopen:

1. Formuleren van een opdracht voor de programmacommissie
2. Formeren van een commissie
3. Een proces voor het vergaren van inbreng vanuit leden en experts (door de commissie)
4. Een schrijfproces (door de commissie)
5. Een proces voor het amenderen en vaststellen van het programma
6. Het uiteindelijke programma

Enkele van deze punten staan hieronder verder toegelicht.

1. Formuleren van een opdracht voor de programmacommissie

Voorafgaand aan de ledenvergadering formuleren we een opdracht voor de programmacommissie. Onderdeel van de opdracht van de commissie is dat zijzelf een proces vorm moeten geven en aan het bestuur moeten voorleggen. Gedurende hun werkzaamheden houden we nauwlettend de vorderingen in de gaten.

2. Formeren van een commissie

We zorgen na vaststelling van de opdracht voor een stevige commissie. Deze zal in elk geval iemand van het bestuur in zich hebben. Verder willen we graag ervaren mensen in het maken van verkiezingsprogramma's en spreiding over deskundigheden en uit de gehele provincie. Ook zullen de leden de gelegenheid krijgen om zich hiervoor aan te melden. Uiterlijk begin januari 2022 presenteren we de commissie aan de leden.

3. Een proces voor het vergaren van inbreng vanuit leden en experts (door de commissie)

Dit deel werkt de commissie uit. Ophalen bij en bespreken met leden, andere Gelderlanders, maatschappelijke groepen, experts, lokale fracties en wethouders, afstemmen met de huidige fractie, gedeputeerde, lijsttrekker hoort hier in ruime vorm bij.

4. Een schrijfproces door de commissie

Ook hier is de precieze vorm aan de commissie. Tussentijdse afstemming met fractie/ gedeputeerde/ lijsttrekker/ bestuur hoort hier zeker bij en eventueel ook interactie met leden. De commissie zorgt ook voor redactie en voor voorstellen voor vormgeving. En voor versies geschikt voor diverse doelgroepen.

5. Een proces voor het amenderen en vaststellen van het programma

We geven de leden voldoende gelegenheid voor vragen over en om met amendementen op het programma te komen. De commissie bundelt en beoordeelt deze, waarna ze op de ledenvergadering voor zullen liggen.

6. Het uiteindelijke programma

De commissie vragen we om ter afronding mee te werken aan de uiteindelijke vormgeving, aan samenvattingen en aparte versie voor verschillende doelgroepen. Ook vragen we enkele programmacommissie leden mee te helpen met de vertaling van programma naar stemwijzers en naar campagnemateriaal.

2. Kandidaten(lijst)

Om tot goede kandidaten voor Provinciale Staten te komen, moeten we het volgende ondernemen:

1. Besluit referendum voor lijst
2. Scouten van potentiële kandidaten
3. Formuleren van een opdracht voor de kandidatencommissie
4. Vaststellen van kandidatenprofielen
5. Formeren van een kandidatencommissie
6. Kandidaatstelling en selectie in 2 rondes
7. Referendum lijsttrekker
8. Interne verkiezing: vaststelling van de lijst via referendum
9. Teambuilding van de top van de lijst
10. Indienen van de lijst

Enkele van deze punten staan hieronder verder toegelicht.

1. Besluit referendum

Een belangrijke keus is de lijsttrekker en ook de rest van de lijst per referendum vast te stellen.. De mogelijkheid hiervoor staat in het afdelingsreglement met verplichting dit een jaar voor het referendum vast te stellen en op de ledenvergadering in april 2021 is deze keuze hiervoor gemaakt, gelijk met deelname aan PS23. Er is toen ook gekozen voor 2 afzonderlijke referenda: de lijsttrekker voor de zomer en de lijst in het najaar van 2022.

2. Scouting

Scouting is iets dat continu doorloopt. Natuurlijk vindt er wel een intensivering van plaats in de loop van de verkiezingen. We strijden voor een inclusieve samenleving, dat kan alleen met geloofwaardigheid als je ook een inclusieve organisatie bent. Scouting is daarvoor een belangrijk middel. Maar ook om geschikte personen voor statenwerk vroeg genoeg geïnformeerd en gestimuleerd te hebben. Hiertoe zullen we intern een scoutingplan opstellen en zullen we Zin in GL in Gld nog weer uitvoeren.

3. Opdracht kandidatencommissie

Op basis van de opdracht uit 2019, de evaluatie van de verkiezingen, tips vanuit lokale en andere provinciale afdelingen samen met de basis-opdracht die door het landelijk bureau is gemaakt wordt een opdracht voor de kandidatencommissie opgesteld. De commissie krijgt de opdracht om minimaal 12 geschikte Statenleden te selecteren en minimaal 5 opvolgers en vervolgens tot in ieder geval 25 kandidaten aan te vullen. De overige 25 kandidaten zullen door het bestuur als lijstduwers vervolgens worden toegevoegd. De kandidatencommissie heeft geen opdracht om gedeputeerde-kandidaten voor te dragen. Dit is aan de fractie en deze kan wel de kandidatencommissie hierbij om hulp vragen. De opdracht zal ter bespreking voorliggen op de ledenvergadering in de herfst van 2021.

4. Vaststellen kandidatenprofielen

De profielen voor de kandidaten stellen we opnieuw samen, met gebruikmaking van de profielen van 4 jaar geleden, de evaluatie, de profielen zoals nu in gebruik voor de gemeenteraadsverkiezingen en landelijke voorbeeldprofielen. We reflecteren erop met fractie, gedeputeerde en andere ervaringsdeskundigen, zoals de functioneringscommissie. Er komt een profiel lijsttrekker, een profiel Statenleden en een profiel opvolgers. De profielen liggen voor ter bespreking op de ledenvergadering in de herfst van dit jaar.

5. Formeren kandidatencommissie en werkwijze

Er komt een aansprekende commissie, van 5 tot 7 leden met personen ervaren in de politiek, en voldoende divers om tot een diverse lijst te komen. De kandidatencommissie wordt na de vaststelling van hun opdracht, door het bestuur samengesteld en begin 2022 gepresenteerd aan de leden. Vanuit het bestuur is er een vaste contactpersoon voor de commissie.

De commissie neemt deel aan een training die het landelijk bureau organiseert en alle leden onderschrijven de integriteitscode die GroenLinks hanteert. Het is aan de commissie om een goed werkproces te ontwerpen, met zorgvuldigheid en voldoende oog voor de behoeftes van de kandidaten in spe. De commissie moet hun aanpak aan het bestuur voorleggen ter goedkeuring. We faciliteren de commissie in het proces, bijvoorbeeld met locaties, communicatie, mailadres ed.

6. Kandidaatstelling en selectie

Er vinden twee afzonderlijke werving- en selectieprocessen plaats:

- voor de lijsttrekker in het voorjaar van 2022
- voor de rest van de lijst in de zomer/ najaar van 2022

Een gedetailleerd tijdsplanning van dit proces is onderdeel van de opdracht aan de commissie en de commissie werkt dit verder uit. De commissie zorgt ook voor de ledencheck bij het landelijk bureau en bewilligingsformulier en integriteitscode met betrekking tot de kandidaten. Het bestuur organiseert op welke manier kandidaten bij een vertrouwenspersoon c.q. geschillenregeling terecht kunnen.

7. Referendum lijsttrekker

We willen de lijsttrekker eerder verkiezen dan de rest van de lijst. Dat is van belang voor duidelijkheid en geeft andere gegadigden voor het lijsttrekkerschap die het niet zijn geworden, meer tijd hebben om te bepalen wat zij willen doen.

De kandidatencommissie screent de kandidaten hiervoor. Kandidaat-lijsttrekkers krijgen voldoende kans om zichzelf te presenteren in de afdelingen. De leden kiezen voor een lijsttrekker per referendum. Hiervoor stellen we een referendumcommissie in. de uitslag is op een extra PLV begin juli 2022.

8. Referendum vaststellen van de lijst

De commissie presenteert de voorkeursvolgorde en de kandidaten presenteren zich aan de leden. De wijze waarop en de mogelijkheden hiervoor worden later uitgewerkt en ondersteund door het bestuur. Iedere kandidaat krijgt een eigen website-pagina en gelijke mogelijkheden. Vervolgens is er een referendum in november 2022, uitgevoerd door de referendumcommissie met de uitslag op de PLV in november 2022.

9. Teambuilding top van de lijst

We investeren flink in teambuilding tussen het vaststellen van de lijst en de start van de campagne. We betrekken hierbij een groot deel van de lijst, maar spitsen daarnaast ook toe op de top ervan, namelijk de 1^e 20 c.q. eerste 10. Het proces loopt parallel aan de trainingen van 4.1. Ook hebben we zorg voor degenen die teleurgesteld zijn na de vaststelling van de lijst.

10. Indienen lijst

Na vaststelling van de lijst dient het bestuur deze in bij het landelijk bureau voor goedkeuring (in december '22) en voor de zgn. proef indiening (medio januari '23) en officiële indiening (begin februari '23).

3. Campagne

Om ons, onze standpunten en onze mensen goed uit de verf te laten komen hebben we een wervende campagne nodig, met aansprekend materiaal en vooral met veel mensen die er enthousiast aan deelnemen.

Daartoe moeten we:

1. Een campagneplan en -begroting opstellen
2. Een campagneteam formeren
3. Onderwerpen uit het programma omvormen tot aansprekende thema's en boodschappen
4. Leden uit afdelingen betrekken bij en enthousiasmeren voor onze campagne
5. Campagne voeren!

Enkele van deze onderwerpen staan hieronder nader toegelicht.

1. Campagneplan en -begroting opstellen

Met alleen goede kandidaten en een programma kom je er niet. We gaan vol voor een campagne die aansprekend is en waarin we zo zichtbaar mogelijk zijn. De hoofdlijnen van de aanpak liggen ter bespreking voor op de ledenvergadering in de lente van 2022. De PLV van november 2021 wordt gevraagd om in 2022 een bedrag uit het verkiezingsfonds beschikbaar te maken.

2. Campagneteam formeren

Dit willen we op gefaseerd doen: We vormen een kerngroep met drie personen zodra de lijsttrekker verkozen is. Daarin zitten, naast de lijsttrekker, een campagneleider, die we ook in de zomer van 2022 willen benoemen en een bestuurslid. Zodra de volledige lijst is vastgesteld wordt het team uitgebreid met tenminste iemand uit de top van de lijst.

Voor de uitvoering van campagneactiviteiten spelen alle leden van de lijst een rol, met een grote rol voor iedereen tot en met plek 20. Daarnaast is er support vanuit Dmm-ers, communicatie fractie, fractie-/bestuursmedewerker en door alle afdelingen.

3. Onderdelen uit het programma omvormen tot campagnethema's

Boodschappen, debatten, publiciteit, stemwijzers hebben hier allemaal mee te maken. Deels op basis van en met hulp van het landelijk bureau en afstemming andere provincies; deels zelf oppakken. Hierbij hoort ook de rol die de kandidaten spelen in de campagne en hun voorbereiding daarop.

4. Leden betrekken en enthousiasmeren

We passen de ervaringen toe uit de alle vorige verkiezingen, vanaf de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 tot en met die van de Gemeenteraad 2022. Een sterke lokale en provinciale basis is direct van belang voor de Eerste Kamer samenstelling en voor volgende Tweede Kamerverkiezingen. Voor de uitwerking van het betrekken van de leden werken we nauw samen met de afdelingen, vooral met hun besturen, fracties, campagneleiders.

5. Campagne voeren

Het plan en planning hiervoor wordt gemaakt door het campagneteam. Elementen erin zijn: social media, huis-aan-huizen, evenementen, straatreclames (bushokjes, lantaarnpalen), debatten, artikelen, advertenties, etc.

4. Voorbereiding op de politieke periode

Op tijd in de startblokken betekent een goed ingewerkt team en voorbereid zijn voor deelname aan de onderhandelingen. De activiteiten daarvoor beginnen vanaf kandidaatstelling en zeker vanaf bekend worden voorgestelde plaats op de lijst. Alle kandidaten tot en met plek 20 doen daar aan mee. Dat plan bestaat uit:

1. Teambuilding en training van kandidaten
2. Inwerken en overdracht
3. Voorbereiding onderhandelingen

Dit onderdeel vraagt ook zeker wat van de huidige fractie en gaat worden georganiseerd door de lijsttrekker, maar we zullen hierin maximaal faciliteren.

1. Teambuilding en training van kandidaten

We willen dat de nieuwe kandidaten optimaal voorbereid zijn op het (mogelijke) Statenlidmaatschap. Dit betreft de groep van de lijst tot en met plek 20. Daarom komt er een inwerkprogramma waar deze hele groep aan mee doet, weliswaar gedifferentieerd op basis van directe statenrol of opvolger. Het programma wordt door de lijsttrekker in overleg met bestuur opgesteld om direct vanaf bekend worden kandidaten voor de lijst te kunnen starten. We bieden daarin voorafgaand aan de campagne ook enkele trainingen: in campagnevoeren, debatten in campagnetijd, Statenwerk en politieke vaardigheden. We gebruiken de ervaring van de vorige inwerkperiode, reflectie fractie en functioneringscommissie en uit de leergang Zin in GroenLinks in Gelderland.

2. Inwerken en overdracht

Het is natuurlijk nog onduidelijk wat de overlap tussen de huidige en nieuwe fractie gaat zijn, maar het is van belang dat iedereen op tijd ingewerkt is en op de hoogte van wat er speelt en gaat spelen. We vragen van de huidige fractie en gedeputeerde dat zij samen met de lijsttrekker een goed doordacht inwerkplan maken en dit voor de verkiezingen met de complete nieuwe groep uitvoeren.

3. Voorbereiding onderhandelingen

Als we serieus deel zullen nemen aan de onderhandelingen, dan moeten we daarop voorbereid zijn. In aanloop naar de verkiezingen zullen we daarom een lijstje opstellen van belangrijkste punten, afspraken maken over wie de onderhandelingen gaan voeren en tips & tricks vergaren vanuit plaatsen waar ze daar ervaring mee hebben.

5. Organisatie

De organisatie gaat over mensen, middelen en planning.

Mensen

Hiervoor is een goede en stevige organisatie nodig met voldoende continuïteit, daarom :

1. Stelt het bestuur dit verkiezingsplan op
2. Zijn we verantwoordelijk voor een cultuur waarin mensen zich thuis voelen, zich enthousiast in willen zetten, maar ook een beetje lekker in hun vel zitten en zich niet overwerken.
3. We zijn een lerende organisatie, die zichzelf elke keer verbetert door te reflecteren en te evalueren, mondjesmaat gedurende het proces en in een uitgebreide evaluatie achteraf.
4. Werken we grote delen van dit plan verder uit met de betreffende commissies, met de Gelderse afdelingen en met de andere provincies en landelijk bureau.
5. Proberen we als groep bestuursleden in een zo stabiel mogelijke samenstelling met bestuursmedewerker de taken zo goed mogelijk te verdelen gedurende de hele periode.

Middelen

Vorige verkiezingen is er minder gebruikt doordat sommige activiteiten te laat zijn ingezet (reservering advertenties) of teveel en uiteindelijk eigenlijk niet volledig nodige medefinanciering afdelingen was gevraagd. Daarnaast waren er relatief weinig donaties / crowdfunding.

We hebben veel kunnen sparen in het verkiezingsfonds door veel leden, dus was er een hoge landelijke bijdrage en de afgelopen anderhalf jaar als gevolg van corona weinig kostbare activiteiten. In totaal is de verwachting dat er ruim € 30.000 beschikbaar komt. Hiervan wordt waarschijnlijk in 2022 al 60% ingezet en in 2023 40 %. De begroting hiervoor wordt uitgewerkt.

Planning

Veel van de bovenstaande activiteiten hangen van elkaar af, dus moeten we goed timen. Het eerste deel van de periode tot de verkiezingen wordt bepaald door het ritme van de tweejaarlijkse ledenvergaderingen. Het tweede deel wordt bepaald door de verkiezingen als grote deadline.

Vaste elementen in de planning zijn de vaststelling van de lijsttrekker (vlak voor de zomer), de definitieve vaststelling van het programma en de rest van de lijst (in november) en de planning vanaf januari in de campagne.

In de planning op de volgende pagina zijn alle bovenstaande activiteiten uitgezet in de tijd. Het bestuur hanteert ook een detailplanning en deze is ook van belang voor de afzonderlijke onderdelen uit het verkiezingsplan.

9 April	Plan en Begroting Campagne
April	Openstelling kandidaatstelling lijsttrekker
Juni	Opening referendum
9 juli	Bekendmaking lijsttrekker op ledenvergadering Bekendmaking campagneleider
Juli	Opening kandidaatstelling Start Campagneteam
15 oktober	Amendementen avond verkiezingsprogramma
12 november	Opening referendum
26 november	Presentatie Kandidaten Vaststellen verkiezingsprogramma
Vanaf 26 november	Training kandidaten